

Checklist voor het uitvoeren van een stemming door een stembureau

Hieronder staan stap voor stap de werkzaamheden op een rij die er voor zorgen dat het stemproces correct wordt uitgevoerd door het stembureau.

Vink elk onderwerp af dat u gedaan hebt. Daarmee voorkomt u dat een vergissing maakt of dat u iets vergeet.

1

De voorbereiding van de stemming: vóór opening van de stemming

- Het stembureau bestaat uit minimaal 3 leden (voorzitter en 2 leden) en maximaal 7 leden (voorzitter en 6 leden).
- Het proces-verbaal is aanwezig.
- Het stembureau heeft gecontroleerd of het stemlokaal zo is ingericht (met inbegrip van de plaatsing van stemhokjes) dat het stemgeheim is gewaarborgd.
- In het stemlokaal zijn een tafel voor het stembureau, een stembus en één of meerdere stemhokjes aanwezig.
- De toegang tot de stemhokjes is zichtbaar voor het publiek.
- In ieder stemhokje is een handleiding voor de kiezer en rood schrijfmateriaal aanwezig.
- De tafel van het stembureau is zo geplaatst dat kiezers de handelingen van het stembureau kunnen zien.
- De wettelijke voorschriften die op de stemming betrekking hebben zijn aanwezig.
- Het stembureaulid dat er op toeziet dat de kiezer zijn stembiljet in de bus steekt, kan de stembus steeds goed zien.
- De stembus is leeg en het deksel is gesloten met de sleutel die de voorzitter bewaart.
- Tel de stembiljetten en **vul paragraaf 5.1 van het proces-verbaal in.**

2

Tijdens de stemming

- Alleen personen in bezit van een geldige stempas/kiezerspas*/volmachtbewijs en geldig identiteitsbewijs hebben gestemd.
Tip
Gebruik het turflijstje!
- Het uittreksel van ongeldige stempassen is steeds gecontroleerd.
- De stempassen/volmachten zijn op echtheid gecontroleerd.
- De geldigheid van het identiteitsbewijs is gecontroleerd en ook de overeenstemming van de persoonsgegevens van het identiteitsbewijs met de stempas.
- Het aantal ingenomen en onbruikbaar gemaakte stempassen is geregistreerd in het proces-verbaal (3.1). Het zijn stempassen die:
 - niet echt zijn;
 - in het uittreksel ongeldige stempassen voorkomen;
 - waarvan de persoonsgegevens niet overeenstemmen met het identiteitsbewijs.
- Alleen aan kiezers die vanwege hun lichamelijke gesteldheid behoefte hebben aan hulp is bijstand verleend in het stemhokje.
- Aan kiezers die zich hebben vergist is éénmalig een nieuw stembiljet uitgereikt. Het oude stembiljet is ingenomen en onbruikbaar gemaakt. Dit is in het proces-verbaal geregistreerd (5.5).

Tijdens de stemming (vervolg)

- Een lid van het stembureau heeft er op toegezien dat kiezers het stembiljet in de stembus hebben gestoken.
- Stembiljetten van kiezers die geweigerd hebben het stembiljet in de stembus te steken zijn ingenomen en onbruikbaar gemaakt. Dit is in het proces-verbaal geregistreerd bij 5.5.
- Het aantal stembiljetten dat door de kiezer niet in de stembus is gedeponeerd en niet aan het stembureau is teruggegeven, is geregistreerd in het proces-verbaal bij 5.6.
- Het stembureau heeft geen blijk gegeven van zijn politieke gezindheid.
- Bezwaren van de kiezers zijn in het proces-verbaal vermeld bij paragraaf 8.
- De orde in het stemlokaal is niet verstoord. De voortgang van de stemming is niet belemmerd. Als het nodig was om de orde te handhaven en de voortgang niet te belemmeren heeft de voorzitter kiezers hierop aangesproken.
 - De voorzitter heeft bijstand van de burgemeester gevraagd voor handhaving van de orde (paragraaf 10 van het proces-verbaal).
- De voorzitter heeft om 21:00 uur het einde van de stemming aangekondigd en alle nog in het lokaal of bij de ingang aanwezige kiezers in de gelegenheid gesteld hun stem uit te brengen.

3

Schorsing van de zitting

Alleen invullen als zich omstandigheden hebben voorgedaan die de behoorlijke voortgang van de zitting onmogelijk maken.

- De voorzitter heeft de zitting geschorst.
- De voorzitter heeft de schorsing van de zitting aan de burgemeester gemeld.
- Het tijdstip van de schorsing is in het proces-verbaal vermeld (paragraaf 11).
- De sleuf van de stembus is gesloten (in aanwezigheid van kiezers).
- De sleutel is in een verzegelde envelop gedaan.
- De stembus is verzegeld.
- Aan de deur van het stembureau is een aankondiging bevestigd waarop staat dat de zitting is geschorst.
 - Ook is hierop vermeld (indien bekend) waar en wanneer de zitting wordt hervat.
 - Kiezers zijn verwezen naar een dichtbijzijnd stemlokaal.
- Het stembureau heeft in afzonderlijke pakken/enveloppen gedaan, met daarop vermeld de aantallen:
 - De niet gebruikte stembiljetten;
 - De teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten;
 - De ingenomen stempassen;
 - Het uittreksel van ongeldige stempassen;
 - De ingenomen volmachtbewijzen.
- De burgemeester/de aangewezen ambtenaar heeft voor aanvang van de hervatte zitting de stembus teruggegeven aan het stembureau.
- Het stembureau heeft vastgesteld dat de verzegeling tussentijds niet is verbroken.
- Voor de hervatte zitting is een nieuwe stembus gebruikt.

4

De stemopneming (na 21.00 uur)

- Het stembureau heeft het aantal *niet* toegelaten kiezers vastgesteld en in het proces-verbaal vermeld (paragraaf 3 van het proces-verbaal).
- Het stembureau heeft het aantal kiezers vastgesteld dat aan de stemming heeft deelgenomen en heeft dit aantal in het proces-verbaal vermeld (paragraaf 4).
- Het stembureau heeft het aantal gebruikte stembiljetten vastgesteld en in het proces-verbaal vermeld (5.3).
- Het stembureau heeft de hierboven genoemde aantallen bekend gemaakt aan de aanwezige kiezers en heeft deze in de gelegenheid gesteld bezwaar te maken. Eventuele bezwaren van kiezers zijn vermeld in het proces-verbaal bij paragraaf 8.
- Het stembureau heeft in aparte pakken/enveloppen gedaan, met daarop vermeld de aantallen:
 - De ingenomen ongeldige en niet echte stempassen en volmachtbewijzen en het uittreksel van ongeldige stempassen;
 - De overige stempassen;
 - De overige volmachtbewijzen;
 - De niet gebruikte stembiljetten;
 - De teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten.
- De pakken zijn verzegeld en op elk pak is een gewaarmerkte verklaring van het stembureau geplaatst met het aantal documenten per pak.
- Het stembureau heeft de stembus(sen) geleegd en daarna de stembiljetten geopend en geteld.
- Het stembureau heeft een stem als blanco aangemerkt (volgens artikel N 7 van de Kieswet) als de kiezer op het stembiljet geen enkel wit stipje voor een kandidaat geheel of gedeeltelijk heeft roodgekleurd en niet op het stembiljet heeft geschreven of getekend.
- Het stembureau heeft een stem **ongeldig** verklaard (volgens artikel N 7 van de Kieswet):
 - Als de stem is uitgebracht op een ander stembiljet dan die volgens de Kieswet gebruikt mogen worden;
 - Als de kiezer op het stembiljet *niet* duidelijk heeft aangegeven op welke kandidaat hij zijn stem uitbrengt;
 - Als de kiezer op het stembiljet bijvoegingen heeft geplaatst waardoor hij kan worden geïdentificeerd.
- De voorzitter heeft bij het blanco of ongeldig verklaren van een stem de reden daarvoor onmiddellijk bekend gemaakt.
- De voorzitter heeft wanneer daar om gevraagd werd het betreffende stembiljet aan de kiezer getoond.
- Eventuele bezwaren van kiezers tegen een door het stembureau genomen beslissing over een blanco of ongeldige stem zijn in het proces-verbaal vermeld bij 8.
- Het stembureau heeft samengevoegd en geteld: de stembiljetten per lijst.
- Het stembureau heeft per lijst geteld: het aantal stemmen dat op elke kandidaat is uitgebracht.
- Het stembureau heeft vastgesteld dat het totaal aantal stemmen op alle kandidaten plus het aantal blanco en ongeldig verklaarde stemmen gelijk is aan het aantal in de stembus aangetroffen stembiljetten (5.8 van het proces-verbaal).
- Het stembureau heeft de aantallen per lijst en per kandidaat bekend gemaakt en vermeld in de lijst stemopneming dat onderdeel is van het proces-verbaal.
- Kiezers zijn in de gelegenheid geweest bezwaar te maken tegen de vaststelling van de aantallen per lijst en per kandidaat. Eventuele bezwaren van kiezers tegen deze vaststelling zijn vermeld in het proces-verbaal (8).

De stemopneming (nà 21.00 uur) (vervolg)

- Het stembureau heeft in aparte pakken/enveloppen gedaan:
 - a. de blanco stembiljetten;
 - b. de ongeldig verklaarde stembiljetten;
 - c. de geldige stembiljetten, per lijst gebundeld.

- Op ieder pak is vermeld hoeveel stembiljetten het pak bevat. De pakken zijn daarna verzegeld. Als voor de geldige stembiljetten meer dan één pak is gebruikt, heeft het stembureau op elk pak vermeldt welke lijst(en) het pak bevat.

- De aanwezigheid van de leden is geregistreerd in het proces-verbaal (2).

- De voorzitter plus tenminste twee stembureauleden hebben het proces-verbaal ondertekend (12).